

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 "
Negyedévre — — — — 6 "
Egy órára — — — — 2 "
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1908

XXXVII. évfolyam 106. szám.

Péntek május 8.

Uj vizi utak.

Nagybeeskerek, május 8.

Hosszu évek mulasztását igyekszik jóvá tenni Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, amikor szakít azzal a régi teóriával, hogy csakis a vasuti hálózatot fejlesztjük, ellenben a vizi utakat, amelyekről pedig köztudomású dolog, hogy legalább egyharmad áron szállítják az árukat, teljesen elhanyagolták. Közmegelegedést kelt tehát, hogy a földmívelésügyi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be a vizi beruházásokról, melyben százkilencvenkét millió koronát kér vízfolyási, hajózási és közgazdasági szempontból szükséges szabályozási célokra. Az összegből évenként nyolcadfél millió korona vehető igénybe azzal, hogy a költségvetésbe beállított összeg öt százaléka mindenkor folyókon és patakokon fogantósítandó szabályozási munkálatokra legyen fordítható. A törvényjavaslat 8. §-a utasítja a földmívelésügyi minisztert, hogy évenként költségvetési eksszpozéjában egyfelől részletes előterjesztést tegyen a munkálatokról, amelyeket végrehajtani szándékozik, másfelől jelentést a már fogantósított munkákról és az engedélyezett segítségokról.

A javaslat többi szakasza az évenkénti igénybe vett összeg miként való elszámolásáról tartalmaz intézkedéseket. A terjedelmes megokolás szerint a beruházások célja főképpen a folyók hajózhatóvá tétele. A hajózás részére szükséges vívmélység az év nyarutói és őszi szakában, vagyis épen akkor, amikor arra a forgalom szempontjából a legnagyobb szükség volna, nem elégséges. Ha így a nagy költségekkel szabályozott folyókon a vizi forgalmat helyreállítani és a modern igényeknek megfelelően biztosítani akarjuk, nem lehet elzárkózni a folyómedrek mélyítési munkálatai elől. A Dunán és a Duna völgyében fekvő folyóknál még általános és az egyéges szabályozás szempontjából jelentős munkálatokra is szükség van, hogy ugy az árvédelmi, mint a hajózási érdekek kellően ki legyenek elégítve.

A délvidéki munkálatokra nézve a javaslat tervei ezek:

A Temes alsó szakaszát csatornázni kell és ezért a Pancsova—Bótos, illetőleg Szécsány közötti szakaszon az állandó hajózás érdekében hajózó csegek volnának 2,700 000 kor. költséggel létesítendő Pancsova felett, Glogon és Szeferkin között és Berzava betorkolása felett; végül a glogoni és tomaseváci hidak felemelendők volnának, ami további 100.000 kor. költséget okozna. A Temesen végrehajtandó munkák költsége tehát 3,171.618 koronára rug.

A Temesvár—Bégatorok közötti szakaszon 13 kilométer hosszú töltés emelését és öt hid építését tervezi a miniszter, előbbi tétel 380.000 koronát, utóbbi viszont 450.000 kor. hozzájárulási kvótát igényel.

A Temesvár feletti Béga hajózhatóvá tétele érdekében hajózó csegek építése van tervbe véve. Ezek alatt egy-egy állandó vízbukás lépcső keletkezik, amelyek egy-egy állandó vizierő-műtelep céljaira kinálkoznak, úgy, hogy az átalakított Temesvár feletti Béga nemcsak a hajózás révén, hanem olcsó vizierő teremtésével a mezőgazdasági ipar fejlesztésével a vidék vagyinosodásának állandó forrása lesz.

A Béga Temesvár feletti szakaszára Darányi miniszter ezeket az összegeket irányozta elő:

1. a) Temesvár alatti Bégán a perlaszi vontató kiépítésére és hidak fokozatos átépítésére 800.000 kor.; b) Temesvár város vizierő-műtelepe mellett építendő hajózó kamaraszilip költségeire 420.000 korona; c) a Temesvár—topoloveci Béga hajózhatóvá tételére 3,184.000 kor., kikerekítve összesen 4,400.000 korona.

A vizi beruházások végrehajtásával az egyes folyóknál az alább kiüntetett hosszúságokban fog javulni vagy lehetővé tétetni a hajózás. Nevezetesen:

A Dunán, Dévénytől Ó-Moldováig (az új átvágásokon mérve) 834 4 kilométer, a Duna mosoni ágában Gyönyőig 127, a Duna szentendrei ágában 30, a Duna tolnai holt ágában 31-25, a Tiszán,

Vásárosnaménytől a torkolatig 694, a Dráván, Gyékényestől a torkolatig 196-5, a Száván, Capragtól a torkolatig 598, a Kulpán Károlyvárostól a torkolatig 135, a Vágon Tornóctól a torkolatig, Komáromig 68, a Temesen Bótotól a torkolatig 87, a Bégán, Topolovectól Temesvárig 39, a Szamoson Szatmártól a torkolatig 65, a Bodrogon Imreghtől a torkolatig 65, a Kőrösön Bekésgyulától a torkolatig 140, a Maroson Piskitől a torkolatig 434, a Sión a Balatontól a torkolatig 110, a Sajón Bánrévétől a torkolatig 115 kilométer. Összesen: 3678-15 km. hosszban.

Nagy közgazdasági jelentősége van ennek a javaslatnak, melyet nagy örömmel üdvözölnek az egész országban.

A vármegye vasuti részvényei.

Nagybeeskerek, május 8.

Torontálvármegye törvényhatósága tavaly azt az óhaját fejezte ki, hogy a vármegye tulajdonát képező vasuti részvényekről és azok jövedelméről az alispán tegyen jelentést a törvényhatóságnak.

Ez óhajnak megfelelőleg a vármegye alispánja a vármegye tulajdonát képező vasuti részvények álladékaról és ezek 1906. évi jövedelméről a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség által készített kimutatás alapján a tegnapi tavaszi közgyűlésen a következő jelentést terjesztette be:

Kezeltetik: Torontáli helyi érdekű vasut 3,645.200 kor. Temesvár—módsi h. é. vasut 391.000 kor. Zsebely—csákovár—bókai h. érdekű vasut 343.200 kor. Temesvár—szentmiklósi h. érdekű vasut 324.000 korona. Szeged—kikinda—becskereki vasutak 1,076.000 korona. Összesen 5,779.400 korona névértékű törzsrészvény. Továbbá torontáli h. é. vasut 2,646.400 korona. Temesvár—szentmiklósi vasut 230.000 korona, összesen 2,876.400 korona névértékű elsőbbségű részvény és a temesvár—szentmiklósi h. érdekű vasutak kisorsolt elsőbbségi részvényei után nyert 652 kor. értékű élvezeti jegyek.

II. A nagykikindai kerületi alispán: szeged—nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasuti 40.000 kor. névértékű törzsrészvény.

A „TORONTÁL“ tárcája.**Gyerek.**

(A „Torontál“ eredeti tárcája)

A házban a gyerek a ragyogás, a szín, a melegség. Tartalma két ember életének, szükséges kiegészítője a boldogságnak. Derű, fény, amelyhez ezerféle remény tapad. Vágya, sóhaja, minden öröme benne támad az embernek, aki a gyereken örökön él. Szeretet, amely embereket képesol össze erősebben acéllánánál. Vigasz és hit, amely erőssé kovácsol és imádkozni tanítja meg a hitelent és élet, amely nélküle nincs, mivel ami van, az üres és célja nélküli.

Van-e nagyobb fájdalom annál, ami abban sújtja az embert, ami lelkéből van. A gyereken, amelynek csak teste érzi a szenvedést, amannak azonban teste és lelke és pedig fokozott gyötrellemmel. Lelke, mindene a gyerek a háznak, amely vele együtt nevet és sir.

A bankban mindenki öszinte részvétellel volt Batho Béla pénztáros iránt, aki egy napon azzal a szomorú hírről ment, hogy gyermeke beteg. Szorgalmas hivatalnok volt, akit valamennyien szerettek és megosztották örömét, bánatát.

Három esztendeje nős. Elvett valahonnét vidékről egy nagyon szép gyermekleányt. Olykor megjelent a bankban is e nyulánk, karsu fiatal asszony. Virágos kalapja, mosolygó arca ha feltűnt a bank rácsa előtt, egyszerre abba maradt a munka és boldog volt, akivel szót váltott a szép asszony.

Boldogság volt életük, amely azonban akkor vált valóban ragyogóvá, amikor megszületett kis fiuk.

Nemsokára fájdalmas szomorúság csapott le a házra, tanyát vert a virágos, meleg fészeken a betegség. És hasztalan volt minden önfeláldozás, megkötötte magát makacsul a szerencsétlenség. A kis beteg állapota hol javult, hol rosszabbra fordult és az a vigasztalan, szomorú helyzet már évek óta tartott.

Az orvosok nem tudtak segíteni. Egyik esonthartya gyulladástól beszélt, gümőkört emlegetett a másik. Viték, hurcolták a gyereket két esztendőn keresztül, míg egyszer akadtak egyre, aki megvizsgálta, de a reménnyel, melyet nyújtott, kétségbe is ejtette őket.

— Kezdődő csontgümőkór — mondta. A gyereket mielőbb klimatikus helyre kell vinni és akkor felgyógyul, míg ha itt tartják, elpusztul.

Végre meg volt állapítva a betegség, de azzal egyidejűleg nehéz, súlyos problémát adott az orvos egyetlen gyermekük életéért reszkető, aggódó, kétségbeesett szülőknak.

Hogyné vitték volna el azonnal a gyereket a tanár tanácsához képest Délvidékre. Ehhez ám sok pénz kell, nagyon sok és honnét vegye azt egy kis bankhivatalnok, akinek csak annyi a jövedelme, hogy szűken, szerényen épen megélhet belőle.

A betegség azonban egyre terjedt, láza támadt a gyereken és vége felé járt a tél, amikor pedig már sietve kellett menekülni a beteggel. Szegény kicsi asszony, mennyit is szenvedett ezen idő alatt. Szeme láttára hervadt, pusztult a csöppnyi lélek és bár tudta, hogy van orvossága a bajnak, megmenthetné, összetett kézzel, tehetetlenül kénytelen nézni gyermeke

lassu, biztos elmulását. Hiányzott a pénz, a melylyel elvihetnék a gyereket. A hosszantartott betegség már sok pénzt nyelt el, a bankban ki volt merítve minden hitel, újabb előre többé nem volt kilátás.

Hideg téli eső zuhogott végig az utcákon. Az aszfalton bugyborékoló esőcsöppök elmosták a tél utolsó nyomát. A fagyos hűvösség szinte bevetette magát az irodába, ahol álmos, nyomasztó hangulat terjedt széjjel.

A pénztáros ment el elsőnek. Huzta haza a nyomorúsága. Elkészítette a zárlatot, az ellenőrről együtt gondosan bezárta a nehéz vasszekrényt és futott ki az esőbe.

Kisrt szemekkel fogadta odahaza az aszszony. Ott kuporgott nagy szomorúsággal lelkében a beteg ágya mellett.

A férfi nem mert a gyerek közelébe menni, észrevétlenül a szoba másik sarkában huzódott meg.

Csönd volt. A nagy némaság még vigasztalanabban tüntette fel a jövőt.

Olykor fuldokló, nehéz köhögése hallatszott a betegnek. A szenvedő csöppség nem tud panaszkodni, csak néz, néz némán. Az egyre fehéredő arcbán tűzben csillog, lángban ég a két nagy fekete szem, amely elaludni, becsukódni készül örökre. Ha sirna, panaszkodna, nem fájna annyi kinnal, mint ez a folytonos panaszkodó némaság.

Akkor rebben boldogan szeme a gyereken, ha látja az anyját, aki a betegségében is leg-hűségesebb fegyvertársa. Mintha sohasem akarna elszakadni tőle. Fáradt, kicsi kezével oly szorosan, erősen kapaszkodik anyjába, akit csókol, ahol ér. Egy időre elfeledi betegségét is, ragaszkodással

A vármegye tulajdonát képező összes részvények és élvezeti jegyek névértéke tehát 8,696.852 korona.

Eme részvények közül egyedül a temesvár-nagyszentmiklósi h. é. vasuti elsőbbségi részvények jövedelmezők, a többi vasutársaságnál az elért nyereség elégtelensége miatt úgy az osztalék kifizetése, mint az elsőbbségi részvények kisorsolása szünetel.

A temesvár-szentmiklósi h. é. vasut 1.150 drb a törvényhatósági uti-alapban kezelt elsőbbségi részvényeinek 1906. évi szelvényei 2.450%-al, vagyis darabonként 4 kor. 90 fillérrel váltattak be. (Az osztalék-hátralék a részvényeknél 1906. év végével darabonként 65 kor. 10 fillér.) A befolyt 5635 kor. 1906. évi osztalék úgy mint az előző években a törvényhatósági uti-alap költségvetésileg előirányzott jövedelmeként nyert elszámolást.

A jegyzői nyugdíj-intézet Ulása.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, május 8.

A torontálvármegyei községi és körjegyzői nyugdíj-intézet választmánya tegnap délután tartotta rendes tavaszi ülését Jankó Ágoston alispán elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak: Vihely Géza, Forster Imre, Kiss István számtanácsos, Mencer Lipót, dr. Pollák Győző, Végh Károly, Meng József, Krumenacker Ferenc, Horváth Károly, Szabadkay Ignác, Sepsey Mihály, Fohsz György, Jankovics Szilárd, dr. Nagy Dezső és Rigó István.

Az ülésen a következő ügyeket intézték el: Theodorovits Emil szanádi jegyző kérvénye segédjegyzői szolgálati éveinek nyugdíjába leendő beszámítása iránt. — Beszámítják.

A m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősné a 25 jny. 28.285/1907. sz. határozatra vonatkozó jelentése. — Tudomásul veszik.

Dumits Dusan nagygáji jegyző kérvénye, helyettes segédjegyzői éveinek nyugdíjába leendő beszámítása iránt. — Beszámítják.

Klobuchárich Károly szajáni jegyző kérvénye fizetési halasztás iránt. — Megadják.

Dimitrievis Pál kérvénye, nyugdíj-igényének újból leendő tárgyalása iránt. — Elutasítják.

Özv. Tapavicza Döméné kérvénye Trifun nevű fia nevelési pótlékának meghosszabbítása iránt. — Meghosszabbítják.

Özv. Baanyi Kalmánné kérvénye segély iránt. — 100 kor. segélyt adnak.

Özv. Vener Ágostonné kérvénye nyugdíj és nevelési járulék iránt. — Nyugdíjazást megállapítják.

Müller János segédjegyző kérvénye Temesgyében eltöltött szolgálati éveinek nyugdíj-jogosultságába leendő beszámítása iránt. — Beszámítják.

Tóth Béla kérvénye nyugdíjának megállapítása iránt. — Nyugdíját évi 460 kor. állapítják meg.

Torontálvármegye jegyzői egylete elnökének, az orvosoknak a jegyzői nyugdíj-intézetbe

csügg az asszonyon, akinek lelke pillanatra reményt is fog és nagy örömeben sir és nevet.

Egész éjjel virrasztott az asszony. Délre már teljesen kimerült. Tánolyogva ment végig a szobán és belekapaszkodott az ura kezébe. A keskeny, kiesi kéz hideg volt és reszketett.

Némán, merően nézett az ura szemébe, akinek a szívét hasogatta az a fájdalmas tekintet. Aztán csendesen odamutatott a gyerekekre.

— Meghal a mi kincsünk...
A férfi nem tudta elviselni azt a tekintetet. Lehajtott fejt, miközben egyszerre megtelt a szeme könnyel. Az asszony nem vette észre, beszélt tovább.

— Édes jó uram, mentsük meg őt.
— Körmeimmel kaparnám ki a föld alól a pénzt, csak lehetne — mondta nehéz sóhajjal a férfi.

— Hát szerezz, akár honnét, csak szerezz.
Meg kell őt mentenünk!
— Honnét szerezhetnék?

Az asszonyt hirtelen elragadta nagy fájdalom. Karsu nyulánk, leányos alakja egészen kiegyenesedett, tekintetéből indulat lángja csapott ki.

— Lopj, sikkasz... Mit tudom én...
tovább már nem tudott beszélni, keserves zokogással borult az ura mellére és úgy nézett fel reá könyein keresztül.

Tehtetük egy pillanatra egymásba mélyedt. A férfi kutatva, mérlegelve azt, amit az asszony előbb mondott; simogatta hűséggel, szeretettel, odaadással az asszonyt.

A csipkés fehér párnák között egy pillanatra csendesen elszenderedett a gyerek.

Gallowich Jenő.

leendő felvétele tárgyában kelt kérvényére vonatkozó javaslata. — Független tartják.

Özv. Rakovitz Ágostonné kérvénye évi 400 korona nyugdíjának 600 koronára leendő felemelése iránt. — Elutasítják.

Wiume Ferencné kérvénye fizetési halasztás iránt. — Időközben tárgytalan lett.

A jegyzői egylet elnökségének Murga János által a múlt év december hó 2-án befizetett 50 koronára vonatkozó javaslata. — Nyugdíj-igénye visszaállítatik és az 50 korona a hátralékba betudatik.

Bucher Fáni kérvénye nevelési járulék iránt. — Elutasítják.

A községi és körjegyzők 1907. évi számadása. — Tudomásul veszik.

Özv. Geréb Lászlóné kérvénye segély vagy kegydíj iránt. — 200 korona segélyt adnak egyszersmindenkorra.

Bakonyi László nyugdíjgye. — Nyugdíját évi 840 koronában megállapítják.

Andrássy Zsigmondné nyugdíjgye. — Nyugdíját évi 438 koronában megállapítják.

Pavlovics Borivoj neveltetési járuléka. — Neveltetési járulékot folyó iskolaévre megállapítják.

Özv. Krausz Ernőné nyugdíjgye és neveltetési járuléka. — Nyugdíját évi 294 koronában megállapítják s két gyermeke részére 100-100 kor. neveltetési járulékot adnak.

Skultéty Árpád terhére fönálló 52 korona. Törlik.

Más vármegyéből átjött jegyzők és segédjegyzők viszonságára tárgyában az alapszabályok 34. §-át fön tartják.

Scheidel Ferenc kérvénye fizetés halasztás iránt. — Elutasítják.

Meiszner Péter nyugdíjgye. — Nyugdíj-jogosultságát 1904. július 1-ére visszaállítják.

Özv. Popovics Károlyné nyugdíjgye. — Évi 210 kor. nyugdíjat megállapítanak.

Tóth János nyugdíj-jogosultsága. — A nyugdíj-jogosultságot 1907. évi január 1-ére megállapítják.

Özv. Nikolics Mladenné nyugdíjgye és neveltetési járuléka. — Nyugdíját 430 koronában, két gyermeke részére a neveltetési járulékot pedig 200-200 koronában megállapítják.

Más ügy nem lévén, az ülés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 6 1/2 ó-tól kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 2 1/45 óraig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

A városi főgimnázium szertárát nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Május 11. Közig. biz. ülés.

Május 24. Megj. i. tüzoltó-szövetség közgyűlése.

— Személyi hir. Szócs Mihály ezredes, II. számú csendőrkörületi parancsnok több napi tartózkodásra ma Szegedről Nagybecskerekre érkezett, hogy a helybeli csendőrszárnyat megismerje.

— Anyakönyvezetők kinevezések. A vármegye főispánja Büchler Fülöpöt szajáni anyakönyvezető-helyettesé kinevező rendeletének visszavonásával, szajáni anyakönyvezető-helyettesé Nováky Isván jegyzői gyakornokot; úrményházi anyakönyvezető-helyettesé pedig Czene László községi írnokot, mindkettőt korlátolt hatáskörrel kinevezte.

— A megyei tüzoltó-szövetség közgyűlése. A Torontálvármegyei üzoltó-szövetség a folyó évi május hó 24-én délelőtt fél 11 órakor Nagybecskereken a főispáni kisteremben rendkívüli közgyűlést tart, ezt megelőzőleg pedig elnökségi ülés lesz. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Pótköltségvetés, kapcsolatban az alapok rendezésével. 2. A gépgyárak ajánlatai. 3. A szerbíttebei önkéntes testület ügye. 4. A magyar-csernyai önkéntes testület kérvénye. 5. A kizombori testület jelentése megalakulásáról. 6. A módosi járási tüzr. felügyelői állás betöltése. 7. A honvédelegység t. o. tanfolyama. 8. Jelentés az április 12-iki orsz. választmányi ülésről. 9. A tagsági járulékok tárgyában befolyt megkeresések. 10. A szertárkezelő szolga díjazása. 11. Netán a gyűlésig befolyandó ügyek és indítványok.

— A csanádi püspök bérmakörutja. Dr. Csernoch János megyes püspök ünnepélyes felszentelése után az egyházmegye felsőcsanádi és makói kerületeiben hosszabb bérmautra indul, amely körülbelül három hetet vesz majd igénybe.

— Növendékpapok felvétele. A csanádi növendékpapok felvétele folyó évi július 1-ső napján lesz. A kisebb papnevelő intézetbe pályázni szándékozók, kik a főgimnázium VI. vagy VII. osztályát jó eredménnyel végezték, a hit-tudományi tanfolyamra pályázók pedig, kik az érettségi vizsgálatot sikerrel kiállították, ép egészségesek és a papi pályára különös hivatást éreznek, fölhivatnak, hogy június hó 30-án délután a temesvári püspöki irodában személyesen jelentkezzenek és ott keresztlevelőket, iskolai, illetve érettségi bizonyítványukat bemutassák.

— A trónörökös vadászatai Szeged mellett. Szegedről írják: Pallavicini ögróf Szeged melletti nagybirtokán minden ősszel nagyobb-szabású vadászatokat rendeznek. Erre a vadászatokra rendszeren eljönnek Európa legmagasabb rangú főurai. Itt volt már több ízben Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös, a walesi herceg — a mostani angol király és Miklós főherceg, a jelenlegi orosz cár is. Az idei őszi vadászatokra megígérte eljövetelét Ferenc Ferdinánd trónörökös is, akinek látogatását biztosra veszi az ögróf. De mivel a birtokán lévő kastélyokat és épületeket nem találja teljesen megfelelő be-rendezésének a trónörökös fogadására, elhatározta, hogy egy újabb nagyszabású palotát építtet, amelynek már az őszre késznek kell lenni. Ezzel aztán állandósítva lesznek Szeged mellett a nagy vadászatok.

— Nagybecskerek város egészsége. A városi főorvos most terjesztette be Nagybecskerek város áprilisi egészségről szóló jelentését. A jelentés szerint a lakosság száma 23267. Éve született a múlt hónapban 72, meghalt 103 ember, vagyis a halálozások 31 esettel muljára fölüli a születéseket. A halálokok a következők: Kanyaró 1, vörheny 4, ha-ihagymaz 2, gyermekhasmenés 2, gümőkór 14, veleszületett gyöngeszég 8, agyvérzés, gutaütés 3, szervi zhibaj 5, tüdőgyulladás 15, rosszindulatu alkeplet (rák) 2, egyéb természetes halálok 49. A jelentés tovább a következőket mondja: Váro-unk köz-egészségügye áprilisi hónapban kedvezőtlenebb a múlt havihoz hasonlítva, mert igaz ugyan, hogy a születések száma 20-al szaporodott, de viszont a halálozások száma 31-el emelkedett. Feltűnő volt a légzési szervek hurutos és lobos bántalmának nagy száma. Gümőkórban 14 ember, tüdőlobban 15, vörhenyben 4, kanyaróban 1 ember halt meg. Trachomára megvizsgáltak 221-et, de beteg nem volt köztük. Az országos beteg-ápolási alap terhére 182 szegénysorsu beteg nyert orvosi ellátást. Rendőrvosnag megvizsgáltak 10-et, akik közül háromat kórházba küldték. A városi menedékházban áprilisi hóban 26 férfi és 18 nő, összesen 44-en tartózkodtak. A megyei kórház betegforgalma a lefolyt hónapban a következő volt: felvettek 260-at, elbocsátottak 287-et, meghalt 6 helybeli és 10 idegen. Heveny és idült ragályos betegségek lefolyása után 26 gőz és 5 formalin fertőtlenítéssel egybekötött ház és lakástisztítást végeztek. Az elemi szerek piacát több ízben megvizsgálták s a szükséges intézkedéseket megtették.

— Szent György napja Ozorán. Ozoráról írják lapunknak: É hó 6-án tartotta Ozora népe a bucsut, amelyre százával özönlött a szomszédos községek lakossága, mert híre járt, hogy egy tisztán román földművelő ifjúságból álló kitudően szervezett templomi dalárda fogja a nap jelentőségét emelni. A remény bevált; örömmel, élvezettel hallgatták a „Tokin“-féle nagyvendégő udvarán összegyűlt vendégek, a több számból álló műsort, amelyet betetézett Molière „Botesinalla doctor“ című vígjátékának — a dalárda tagjai által történt előadása — egy rögtönzött színpadon. Népmulatságnak volt ez számvá, de a szép számmal összegyűlt vidéki és helybeli intelligenciának is élvezetes estét nyújtottak. Bizonyosságát adta ezzel Ozorának román lakossága, hogy a szép és nemes iránti érzéke megvan és csak hivatott kezeknek kell azt ápolgatnia: szakítva a multtal — a bucsut alkalmával szokásos dorobézlásokat elhagyták s számszámra lepte el lakosságunk a nézőtért, hogy a hozzátartozóiból szervezett dalárda első sikerében gyönyörködjek. Kedves volt a fülnek, hogy a tisztán román műsor befejezése után a közönség a Rákóczi-induló akkordjai mellett oszlott szét, hogy a táncolni vágyó fiataloknak engedje át a tért s bizony megtörtént, hogy ebben a román faluban ropogós csárdással kezdtek meg a táncot. A főérdem a dalárda létrehozásában és az egész ünnepély sikerében Konopán Honor gör. kel. román lelkeséje.

— A május elseje statisztikája. A május elsejei munkaszünetre nézve a helybeli iparfelügyelő a következő adatokat gyűjtötte össze a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium statisztikai hivatala számára: Nagybecskerek városában folyó évi május hó 1-én a munka a munkaadók engedelmével 13 gyárban 383 alkalmazottal és 165 kisparműhelyben 392 alkalmazottal szünetelt. Olyan eset, hogy a munkások a munkaadó engedélye nélkül szüneteltek volna, nem fordult elő.

— **A Marten-féle bioskopot** állandóan nagy közönség látogatja buzateri elegáns és kényelmes pavillonjában. A bioskop minden második nap teljesen új műsort ad s a képek elsőrendűek a maguk nemében, úgy, hogy a közönséget egészen lebilincselik. Ma este is friss műsor lesz a legérdekesebb képek sorozatával. Az esti előadás fél 9 órakor kezdődik.

— **Agyongázolta a vonat.** A szeged—zentai vonalon tegnap reggel borzalmas szerencsétlenség történt, mely egy jóra való vasuti munkás életébe került. Soós Ferenc szegedi pályafelügyelő, aki Adorján község és Magyarkanizsa között egy kézi hajtányon vizsgálta a pályatestet, elkapta a vegyesvonat s egy kilométernyi uton maga előtt tolt. Mikor a szerencsétlenséget észrevették, a szegény ember már halott volt. A kerekek valósággal roncsosá törtek. Véres holtteste, melyről, a fej hiányzott, oda volt szorulva a mozdony kerekei mellett tengelyhez, a levágott főt pedig később találták meg a sippár mentén az árokban, mikor a gyilkos mozdony végre megállott.

— **Rőfőskereskedők a házalási szabályrendelet ellen.** A torontalmegyei kisebb rőfőskereskedők elhatározták, hogy a reájuk nézve sérelmes megyei házalási szabályrendelet ellen tiltakozó kongresszust tartanak Nagybecskerekben. A kongresszus napját legközelebb állapítják meg és erről külön felhívásban értesítik a nagyközönséget.

Irodalom, művészet.

* **Az olasz operatársulat vendégjátéka.** Az olasz operatársulat, melynek első előadása Nagybecskerekben ma este lett volna, a társulat egyik énekesnőjének betegsége miatt csak néhány nappal később jöhet Nagybecskerekre. Ennek folytán a társulat első előadása május hó 12-én, kedden lesz, amikor ugyancsak a Carmen-nel mutatkozik be a társulat.

* **A „Zenélő Magyarország”** közismert zeneműfolyóirat ép most megjelent 358-ik füzeté újra a legjobb s kedvelt zongora-újdonságokat közli, mint I. Siposs Antal, „Szerlem rózsája” című hangulatos, szép dalát. Szepessy László gyönyörű szövegére. II. Franek Gábor, „Az utolsó ajándék” hatásos műdalát. III. Kusz Ferenc „Melancholia” francia népszerű boston-keringőjét, zongora árá.

Elismert tény, hogy annyi zeneművet, s a legjobb hazai és külföldi szerzők kiváló újdonságait, csak 6—8 koronáért szerezhethi meg külön kiadásokban, amennyit egy füzet ad e pompás zeneműfolyóiratnak; mégis rendkívül elterjedtsége miatt 6 korona, felévi előfizetésért 12 ily gazdag tartalmu füzetet s azon felül a 20 kiváló becses, 40 kor. bolti árt képviselő, zenemű újdonságot tartalmazó „Husvétii zenealbum”-ot teljesen ingyen adja féléves előfizetőinek.

Előfizetések a most folyó január—júliusi félévre a „Zenélő Magyarország” (Klöckner Ede) zeneműkiadóhivatalához, Budapest, VIII. József-körút 22. intézendők, honnan kívánatra kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Törvénytörvény.

§ **Az antalfalvai pánszlavok a bíróság előtt.** A múlt év vége felé országszerte kinos feltűnést keltett Csaplovics János antalfalvi evangélikus lelkész esete, akit pánszláv érzelmei ellenében juttatott egyháza vezetőségével, de hajba juttatta hiveinek egy nagy részét is. Az antalfalvi magyarság kérésére Scholtz Gusztáv bányakerületi püspök utasította a lelkészt, hogy a tót istentiszteleten kívül bizonyos alkalmakkor magyar istentiszteletet is tartson az egyházközség ülésében, melyen Csaplovics elnököl, a püspök rendeletét nem engedték felolvasni, de a tótajku hívek a templomban sem engedték a püspök rendeletét kihirdetni. Csaplovicsot emiatt állásától felfüggesztették. Amikor a püspök rendelete értelmében magyar isteni tiszteletet tartottak, a tótok tömegesen a templomba tódultak és tót dalok éneklésével megakadályozták az istentiszteletet. Miután ez több ízben ismétlődött, Zsiros Imre főszolgabíró kénytelen volt a tüntető tót híveket esendőörökkel a templomból kizavarni. Vallás háborítás miatt több, mint 90 vádlott ellen indult meg a büntető eljárás az antalfalvi járásbíróság előtt, mely március második óta majdnem szakadatlanul tárgyalta ezen ügyet, míg Kocsis járásbíró tegnapelőtt kihirdette az ítéletet, melynek értelmében két vádlottat négy-négy havi, hat vádlottat három-három havi, nyolc vádlottat két és fél havi, tizenhat vádlottat két hónapi, kettőt tizenöt napi fogsázzal ítélt. A vádlottak együttesen azonnal 6280 korona megfizetésében marasztaltattak. Az ítélet ellen valamennyien fellebbeztek.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— **A képviselőház ülése.**

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban folyik csöndesen a költségvetés vitája. Ma szöveltek föl először a horvátok közül, nevezetesen pedig Supuló, aki azonban magyarul beszélt a költségvetéshez. Az ülés végén egy sürgős interpelláció volt a dunántúli paraszti mozgalmak dolgában.

Az ülést Justh Gyula elnök nyitotta meg 10 órakor s jelentette, hogy Nyáry Béla sürgős interpellációt jegyzett be, a melyet az ülés végén ad elő.

Ezután áttértek a költségvetés általános vitájának folytatására.

Ma Mihályi Tivadar nemzetiségi szöveltek föl először, aki miután nem viselték bizalommal a kormány iránt, a költségvetést nem fogadja el.

Utána Halász Lajos beszélt, aki viszont a kormány iránti bizalomból elfogadja a költségvetést. Beszédében felhívja a kormány figyelmét a városok helyzetének rendezésére s a vidéki városok számára államsegélyt kér. Kívánatosnak tartaná egyúttal a vidéki iskolák államosítását.

Most Supuló Ferenc horvát képviselő szöveltek föl Magyar nyelven olvassa két óra hosszat a beszédét, amelyben kijelenti, hogy nem szavazza meg a költségvetést s míg a horvát kérdést nem rendezzi a kormány, addig szerinte nem lesz béke.

Itt az elnök félbeszakítja a vitát s megállapítja a holnapi ülés napirendjét.

Hoffmann Ottó kéri, hogy tüzzék ki a holnapi napirendre a gazdasági bizottság jelentését a horvát gyórsírók alkalmazása dolgában.

Miután a Ház ehhez hozzájárul, következett Nyáry Béla interpellációja, a melyben előadja, hogy a Dunántul, nevezetesen Tolnamegyében a földműveseket sztrajkra izgatják. Kérdi a belügyminisztert, hajlandó-e intézkedni a mozgalom megállítására, nevezetesen az alispán által az izgalók ellen kiadott kiutasítást, amelyet a miniszter első ízben nem hagyott jóvá, hajlandó-e most megerősíteni.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter kijelenti, hogy a hírek túlzottak s aggodalomra nincsen ok. Mindazonáltal megtesz minden óvintézkedést s a csendőrséget megerősíti. Az alispán kiutasító végzését pedig most helyben fogja hagyni.

Az interpelláló s vele a Ház is tudomásul veszi a választ s ezzel az ülés véget ért.

A király uralkodói jubileuma.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, tegnap este 7 órakor a német fejedelmek látogatásának tiszteletére a schönbrunni kastély előtermében, kis és nagy galériájában diszebedt volt. Az ebéd után cercele volt, majd ezt egy kilenc óra tájban az alsóausztriai dalos-szövetség nagy szerenádjá követte, a mely rendkívül impozáns volt. A szerenádban részt vettek az összes bécsi katonai zenekarok is. Kilenc óra tájban a király és fejedelmi vendégei visszavonultak, majd Vilmos német császár és neje elbucsztak s fél 10 órakor este elutaztak.

Wekerle bécsi utja.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap a késő éjjeli órákig tanácskozott Bécsben Koritowszky gróf osztrák pénzügyminiszterrel a szeszadó k dolgában. A miniszterelnök ma reggel visszautazott Budapestre.

A költségvetés vitája.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Illetékes helyről megcáfolják azt a hírt, hogy a kormány a

költségvetést nyolc órás ülésekben akarná tárgyalni. E jelentés szerint a költségvetés világa az eddigi mederben fog tovább folyni.

Jégeső Zombolyán.

Zombolya, május 8. (A „Torontál” eredeti telefon jelentése.) Tegnap itt tíz percig tartó heves jégeső volt, amely a gyümölcsökben és szőlőkben nagy kárt okozott.

A dánosi bűnpör.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A dánosi rablógyilkos cigányok bűnpörében ma Lakatos Pistát hallgatták ki, aki megismételte a vizsgálóbíró előtt tett, a vádlottakra terhelő vallomását.

Határidő-üzlet.

Budapest, május 8. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (májusra 1908.) . . . 23.74 — — Buza (októberre 1908.) . . . 20.50 — — Rózsa (októberre 1908.) . . . 17.80 — — Zab (októberre 1908.) . . . 13.38 — — Tengeri (júliusra) . . . 13.26 — — Tengeri (májusra) . . . 13.02 — —

Közgazdaság.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1908. évi május hó 1-től május hó 8-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltás történt:

Hof Mihály és Erzsébet tulajdonát képező 110 □-öl házhelyet megvette Pányi József és Anna 460 kor.-ért.

Zsebelyán Zsiva tulajdonát képező 400 □-öl házhelyet elajándékozta Zsebelyán Szávának.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztették a Nagybecskerekben, 1908. évi május hó 8-án megtartott heti vásár alkalmával:

buza	50 kgr.	10.50 korona
kétszeres	"	7.50 "
rozs	"	7.40 "
árpa	"	6.— "
zab	"	7.— "
kukorica	"	6.— "
repece	"	15.50 "
széna I.	"	8.— "
" II.	"	7.— "
szalma I.	"	4.— "
" II.	"	3.— "
burgonya 1 kgr.	"	—10 "
marhahús I. 1 kgr.	"	1.46 "
" II.	"	1.36 "
borjúhús I.	"	1.80 "
" II.	"	1.90 "
disznóhús I.	"	1.80 "
" II.	"	1.70 "
juhús	"	1.04 "
zsir	"	1.68 "

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről. Érvényes 1908. május hó 1-től.

Érkezik:

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
 Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) **A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:**
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
 Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
 Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29 p.

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
 Szegedre: (motorkocsi) délután 1 óra 15 perc.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:**
 Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 perc.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 p. e.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
 Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
 Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
 Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
 Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
 Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

383. és 438. bvk. sz.

449-11

Árverési hirdetmény.

Alólirott kir. bir. végrehajtó által köz-hírré tétetik, miszerint a tek. nagybecskereki kir. jár. bir. 1908. évi március 19-én és 1908. évi január hó 14-ik napján kelt Sp. II. 1032/1907. és Sp. II. 237-3/1908. sz. végzésével megkeresett nagybecskereki kir. jár. bir.-nak 1908. évi V. 103. és 513. sz. a. kelt végzése folytán dr. Végh Lajos nagybecskereki ügyvéd által képviselt Nikházi Géza nagybecskereki lakos felperes részére Zimmerer Viktor nagybecskereki lakosnál 183 kor. 40 fill. és 120 kor. és járuléki iránt kielégítési végrehajtás útján 1908. évi január 15-én és 1908. évi március hó 28-ik napján Nagybecskereken le- és felülfoglalt, 2443 koronára becsült butorok, bolti felszerelvények és cikkek álló ingók Nagybecskereken alperes lakásán (Tomasováci-utca) birói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1908. évi május hó 14-ik napjának d. e. 9 órája tüzetett ki, az 1908. évi V. 103. és 413. sz. a. kelt végzése alapján annak az alap-, illetve felülfoglaltatók követelése erejéig is, 1881: LX: t.-c. 120. §-a értelmében, amennyiben törvényes zálogjogot nyertek volna, meg fog tartatni.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bárleti, vagy haszonbárleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitéve nincs, miszerint az 1881: LX. t. c. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirothoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy később bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőlegére fognak utasíttatni.

Nagybecskereken, 1908. évi április 22.

Kiss István,
kir. bir. végrehajtó.**Mérlegképes
könyvelő**

elvállal olcsó díjazás mellett a délutáni és esti órákra könyvelést és más irodai munkákat.

Cím a kiadóhivatalban.

423-x.5

**BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ**

**VESE ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL.
KELLEMEK, KISSÉ SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTES, SZÉNSAVDUS,
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.**

ORVOSILAG AJÁNLVA. ORVOSILAG AJÁNLVA.

Ivógyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenedece idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziaszi gyógyfürdő igazgatósága Buziasfürdőn.
Képviselve Nagybecskereken WENER JÓZSEF ügynöksége által.
Kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.

Meghívó.

A „Lázárföldi takaré-, hitel- és előlegezési szövetkezet”-nek t. c. tagjai ezennel a folyó évi május hó 24-én délután 3 órakor a „Strunk”-féle vendéglőben tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghivatnak.

NAPIREND:

1. Elnök ad hoc választása.
2. Határozat a szövetkezeti idő meghosszabbítására.
3. Hitelesítők kiküldése.

Kelt Lázárföld, 1908. évi május hó 7-én.

445-22

Az igazgatóság

1746/1907. sz.

448-3.1

Árlejtési hirdetmény.

Torontálsziget község képviselőtestülete

egy új tanoncosztály felépítését

határozván, a kömüves-, ács- és asztalosmunkálatokra árlejtés hirdettetik, mely árlejtés megtartására határnapul f. évi május hó 30-ának d. e. 9 órája tüzetik ki a község háza tanácstermében.

Fenti munkálatokra külön-külön is lehet ajánlatot tenni.

A terv, költségvetés és feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában tekintethetők meg.

Torontálsziget, 1908. évi május hó 1.

Az előljáráóság.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

962/1608. sz.

444-3.2

Arverési hirdetmény.

Szeferin község előljáráóság részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező és Szeferin község határában gyakorlandó

vadászati jog

1908. évi június hó 16-tól számítandó 6 (hat) egymás után következő évre szóbeli nyilvános árverés útján bérbe fog adatni, melyre árverési határnapul 1908. évi május hó 29-ének d. e. 9 órája tüzetik ki a község háza üléstermében.

Árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Szeferin, 1908. évi május hó 4.

Az előljáráóság.

Torontálvármegye alispánja.

11743/1908. szám.

446-1

Versenyárgyalási hirdetés.

A vármegye székházának és a megyei közkórházaknak 1908/1909. évi

tüzelő anyag

szükségletét biztosítani óhajtom. Fölkérem a szállításra vállalkozókat, hogy ajánlataikat folyó évi május hó 20-ának déli 12-órájáig nyújtsák be nálam. Elkészt, távirati utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkező zárt ajánlatok hivatalomban május hó 20-án délután 1/2 1 órakor fognak bizottságilag felbontatni, a mely alkalommal az érdekeltek megjelenhetnek.

A kiírt tüzelőanyagra egész teljében, de külön a szénre és külön a faszükségletre is lehet ajánlatot tenni.

Csak szabályszerűen kiállított és sérletlen borítékban, pecséttel lezárt ajánlatok vétetnek figyelembe.

Az ajánlat borítékára kívül a következő záradék vezetendő:

„Ajánlat a 11743/1908. alispáni számra tüzelő anyag szállítása tárgyában.”

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5%-a teendő le a nagybecskereki m. kir. adóhivatalba készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban. A betéti nyugta az ajánlat-hoz csatolandó. Az ajánlat egységárák mellett teendő meg.

A szállítási ajánlatnak a megyei székház épületbe, illetve a kórház udvarába kell szólnia.

Ajánlattevők a végleges döntésig ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Ezen hatóság előtt ösmeretlen ajánlattevők kötelesek megbízhatóságukat és szállító képességüket ipar és kereskedelem kamarai bizonyítvánnyal igazolni.

A szállítandó tüzelő anyag legkésőbb augusztus 31-éig a helyszínén átadandó. Az átvételt a megyei székházban a gépház felügyelő, a kórházban a gondnok eszközli. Az ajánlatok közötti szabad választás jogát fentartom.

Az ajánlatok a 83000/1907. szám B. M. rendelet 18. §-ában jelzett mintán 1 koronás bélyeggel ellátva teendő.

A szállítandó tüzelőanyag szükséglet a következő:

1. a megyei székházba 2800 k/mázsa aninai darabos köszén;

2. a módosi közkórházba 3 vagon aninai kocka szén és 1 vagon bükk hasábfá;

4. a nagybecskereki közkórházba: 1500 k/mázsa légszuszpirszén, 600 k/mázsa aninai kocka köszén és 288 köbméter bükk hasábfá;

5. a zombolyai közkórházba: 6 vagon aninai köszén és 6 vagon bükk hasábfá;

6. a nagyikindai közkórházba: 6 vagon aninai köszén és 10 vagon bükk hasábfá;

Az egységáráknak a helyszínére való befuvarozás és lerakás költségeit is magában kell foglalniok.

Nagybecskerek, 1908. május hó 6-án.

J. n. ó.
alispán.

Szo

Zs
hová
mindPleit
Nagyb
hová
sek é
natkoz

Nag

Vas

A

dolgoz
forgal
szüksé
üzemél
nagyb
Már H
hozzát
nak a
tesebb
tekinté
kereszt
szempó
kell itt
késlette
sem sz
illetéke
nak a

A

hogy az
tizenket
kormán
molják
lesz a
és a leg
aminek
az lesz
kilencr
a keres
dolgozn
zásán,
évre ter

A t

közönsé
érdekl.
annak,
egyszer
Hisz

A „T

Jó H
asszonyé
szemü é
vas egész
mondta a
asszony l

— 12

egy este
én izleten
javát, es
szerelmet

— H

— kérdi a

— 12

király,
arra, hogy
olyan a ke
hiszen ily
de ahhoz
lett én soh
nek én mi
Hanem az
is volt egy
don éltém
vagy akár

Huszó

sorsomat.
napra el ne
tomig lesne
gálat mély
kastélyunk
tam marad
abban a ha
mal. A ruha
az óráim.
esavargó vol
Sok, sok bu